

АНАЛІЗ ЧАСТКИ РОБІТ З ВІДКРИТИМ ДОСТУПОМ СЕРЕД ПУБЛІКАЦІЙ В ІНСТИТУЦІЙНИХ ПРОФІЛЯХ НТУ «ХПІ» В SCOPUS ТА WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION

Сумарні показники за **SCOPUS** та **WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION**:

весь період публікацій – 10746, з них у відкритому доступі – **2467 (23 %)**.

за п'ять років (2019-2023) публікацій – **3406**, з них у відкритому доступі – **1264 (37 %)**.

Scopus: усього публікацій – 6201, з них у відкритому доступі – 1514 (24 %). Відсоток публікацій відкритого доступу має тенденцію до збільшення. За п'ять останніх років (2019-2023) становить 37 %, а саме 848 публікацій ОА з загальної кількості – 2303.

Web of Science Core Collection: усього публікацій – 4545, з них у відкритому доступі – 953 (21 %). Відсоток публікацій відкритого доступу має тенденцію до збільшення. За п'ять останніх років (2019-2023) становить 38 %, а саме 416 публікацій ОА з загальної кількості – 1103.

Докладну інформацію про кількість публікацій та їх частку серед загальної кількості публікацій в профілі установи по роках в Scopus та Web of Science Core Collection представлено в таблиці 1.

Таблиця 1*.

Публікаційні показники профілів НТУ«ХПІ» в Scopus та Web of Science Core Collection

	Scopus			Web of Science Core Collection		
	Усього	ОА	ОА (%)	Усього	ОА	ОА (%)
Весь період	6201	1514	24%	4545	953	21%
2019-2023	2303	848	37%	1103	416	38%
2023	142	67	47,2%	51	33	64,7%
2022	509	171	33,6%	191	93	48,7%
2021	584	219	37,5%	216	98	45,4%
2020	544	173	31,8%	339	78	23,0%
2019	524	218	41,6%	306	114	37,3%
2018	410	169	41,2%	279	115	41,2%
2017	300	136	45,3%	258	127	49,2%
2016	227	83	36,6%	203	85	41,9%
2015	182	47	25,8%	179	43	24,0%
2014	171	44	25,7%	99	25	25,3%
2013	174	37	21,3%	111	16	14,4%
2012	146	15	10,3%	86	8	9,3%
2011	124	22	17,7%	81	18	22,2%
2010	95	12	12,6%	59	8	13,6%
2009	87	9	10,3%	70	6	8,6%
2008	100	10	10,0%	76	8	10,5%
2007	78	10	12,8%	63	9	14,3%
2006	88	9	10,2%	57	8	14,0%
2005	101	7	6,9%	62	6	9,7%
2004	103	12	11,7%	69	11	15,9%
2003	100	6	6,0%	59	6	10,2%
2002	70	8	11,4%	46	7	15,2%

	Scopus			Web of Science Core Collection		
	Усього	OA	OA (%)	Усього	OA	OA (%)
2001	98	5	5,1%	64	6	9,4%
2000	62	7	11,3%	47	7	14,9%

*інформація станом на 06.07.2023

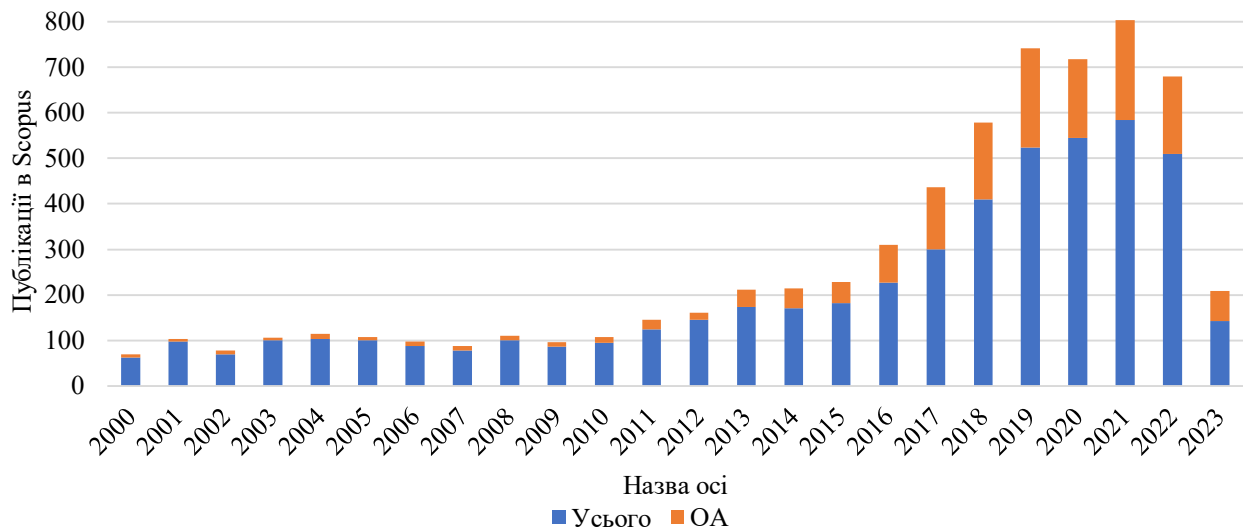

Рисунок 1. Scopus: частка публікацій OA в публікаціях профілю НТУ «ХПІ» по роках

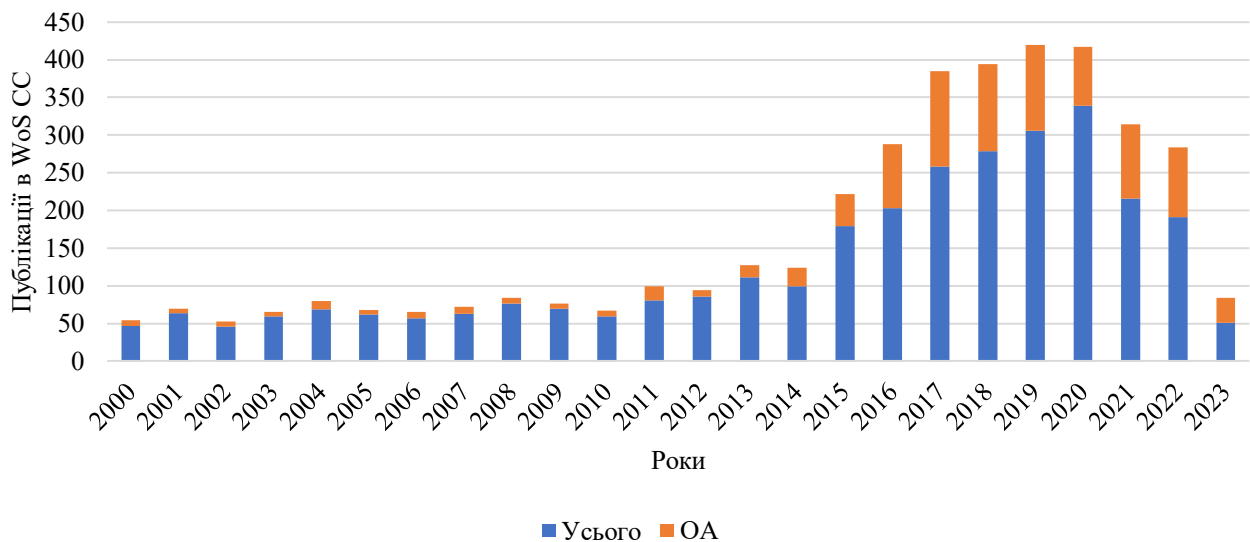

Рисунок 2. WoS CC: частка публікацій OA в публікаціях профілю НТУ «ХПІ» по роках

ПРО ВІДКРИТИЙ ДОСТУП (OPEN ACCESS)

Відкритий доступ (Open Access, OA) є важливою концепцією у науковому середовищі. Концепція передбачає, що наукові роботи, статті, дослідження, матеріали та інформація, що створюються університетом або його співробітниками, доступні для використання, поширення та викладання усім зацікавленим особам без обмежень.

Основна ідея відкритого доступу полягає в тому, щоб наукові знання були доступні якомога більшому колу людей. Замість обмеженого доступу до наукової інформації через платні журнали та обмежені ліцензії, відкритий доступ пропонує вільний доступ до результатів досліджень.

Підтримка OA забезпечує швидке та широке поширення інформації про дослідження, сприяючи розвитку науки. Крім того, це дає змогу студентам, викладачам, науковцям, представникам громадськості та іншим зацікавленим особам використовувати ці знання для власного розвитку, навчання та досліджень.

Важливим аспектом відкритого доступу є **використання відкритих ліцензій (Creative Commons)**, які дозволяють авторам зберігати права на свої роботи, але одночасно надають дозвіл на вільне використання, поширення та зміну цих робіт з обов'язковим посиланням на авторство.

Відкритий доступ сприяє зростанню наукового прогресу, співпраці та інноваціям, створюючи відкрите та колективне наукове середовище.

НТУ «ХПІ» підтримує відкритий доступ:

- публікуються 22 **відкритих наукових журналів**, що складає близько 750 статей щорічно;
- наповнюється **електронний репозитарій** Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (eNTUKhPIIR, <https://repository.kpi.kharkov.ua>) ISSN 2409-5982;
- публікуються **матеріали наукових конференцій**;
- проводяться заходи з популяризації **Відкритий доступ (Open Access, OA)**.

НТУ«ХПІ» традиційно приймає участь у глобальних заходах відкритого доступу (**Open Access Week 2021**, Відкритий доступ, відкрита наука, відкриті дані: сучасні виклики, http://library.kpi.kharkov.ua/uk/conference_27_10_2021).

Відкритий доступ можна поділити на кілька видів, які відрізняються рівнем доступу до наукової інформації:

1. Відкритий доступ до наукових журналів (**Open Access Journals**): Це журнали, які повністю доступні онлайн та безкоштовно для читачів. Вони зазвичай публікують наукові статті, які можуть бути вільно завантажені, прочитані та поширені.
2. Відкритий доступ до репозиторіїв (**Open Access Repositories**): Це централізовані або розпорошені цифрові архіви, де науковці можуть розміщувати свої наукові публікації, дослідження та інші матеріали.
3. Гібридний відкритий доступ (**Hybrid Open Access**): Це модель, в якій платний журнал дозволяє окремим статтям бути доступними відкритою формою.
4. Відкритий доступ до даних (**Open Data**): Це тип відкритого доступу, який стосується доступу до наукових даних.
5. Відкритий доступ до навчальних матеріалів (**Open Educational Resources**): Це вид відкритого доступу, що стосується навчальних ресурсів, таких як підручники, лекції, презентації, вправи тощо.
6. Відкритий доступ до програмного забезпечення (**Open Source Software**): Це форма відкритого доступу, яка стосується комп'ютерних програм, для яких доступний вихідний код.